

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
15/7-48	4	15/7-48									
26/7	4	26/7									
8/4	K.	29/9									
CD 4/5	Dis	4/5									
26-1-51	Dis	29-1									
w-12	Dis	2/12									
9/6-54	Dis										
21/6-54	Dis										
19/7-54	Dis										
26/7-55	Dis										

10 JUNI 1954

NR 1954

21 JULI 1954

29 JULI 1955

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD638

NAAM: VOORLOPIG KATHOLIEK COMITE VAN ACTIE

1. KA sessie 20-9-70

C

C

Politie-Haarlem

B

Volgno.

RECEIVED

HAARLEM, 8 JULI 1948.

ACD/40280

Hiermede doe ik U toekomen rapport No. 00120.a.
van de I.D.-Haarlem, betreffende een openbare vergadering door
het Katholiek Comite van Actie, afd. Haarlem, in Gem. Concert-
zaal te Haarlem.

De Hoofd-Commissaris van Politie,

J. Fontijne.

Aan:
Het Hoofd van de Centrale
Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's-Gravenhage.

C

OPENLEG

Op Maandag, 28 Juni 1948, organiseerde het Katholiek Comité van Actie, afd. Haarlem, in Gem. Concertzaal Haarlem een openbare vergadering.

12-3-13
Spreker: Ch. J. I. M. Welter (oud-minister van Koloniën).
Zaalcapaciteit: 1360 personen. Aanwezigen: plm. 450 mannen en vrouwen, overwegend middelbare leeftijd, intellectueel milieu, zeer vele oud-Indiësch-mensen en gerepatrieerden.
In de zaal hingen zeer vele verkiezingsaffiches van de groep Welter. Geen spandoeken of leuzen. Op het met groen versierde podium hing achter het spreekgestoelte een rood, wit, blauwe vlag, waarboven een wimpel in de katholieke kleuren (geel-wit).
De bestuursleden van het Katholiek comité van actie droegen alle in hun knoopsgat een grote rozet in de kleuren geel-wit.
Achter de bestuurstaafel namen o.m. plaats de heren Wolf (voorzitter), Tepe, Th. Ederveen, (rech. gemeentepolitie-Haarlem).

De Heer Welter begon met een terugblik op vroegere tijden toen de katholieken nog tot de rechtse meerderheid behoorden in de Kamer, om daarna te wijzen op de wijzigingen na de verkiezingen van '46 toen, aldus spreker, de K.V.P. van rechts naar links omzwaaide. Waaronder, vraagt spr. zich af, heeft de K.V.P. zich in '46 niet aangesloten bij de Chr. partijen, waarmee zij een diepe basis gemeen hadden? De K.V.P. is volgens spr. geen linkse, doch een middenpartij en in het feit, dat de K.V.P. naar links is omgezwaaid, ziet spr. de oorzaak van veel ellende, nu over ons land en Indië gekomen.

Wederom blikte spr. terug en trekt de balans over twee jaren Rooms-rood beleid. Aan de hand van cijfermateriaal, ontleend aan een verslag van de Nederlandse Bank over 1947 toont spr. aan hoe wij in deze twee jaren financieel zijn achteruitgegaan. Ook in 1948 loopt onze betalingsbalans nog steeds terug en spr. schat, dat wij dit jaar een bedrag van f. 214.000.000.- in zullen teren. Sprekende over de staatsschuld begroot spr. dat deze aan het einde van dit jaar 30 milliard zal bedragen. Heyermans laat kniertje in "Op hoop van zegen" zeggen "de vis wordt duur betaald", maar ik zeg: "De Rooms-rode coalitie is ook niet goedkoop". Vervolgens haalt spr. het bekende stokpaard van "Rijkseenheid" weer van stal, nl. hoe Indië thans al drie jaar bestuurd wordt zonder enige controle en zonder verantwoording generzijds hoe met de financiën wordt omgesprongen.

"Aan de vruchten zult gij de boom kennen", zegt spr. om daaraan vast te knopen de vruchten, die het huidige regeringsbeleid ons geschonken heeft: financiën aan de rand van de afgrond; dwangmaatregelen op velerlei gebied; een leger van tijdelijke ambtenaren; 230.000 man; daartegenover staan aldus spr. 45.000 contra-ambtenaren in de grootindustrie, die nodig zijn om de 230.000 weer in bedwang te houden.

Sprekende over België en de Benelux zegt spr. dat onze regering thans tegenover België erkent, dat zij gefaald heeft. Spr. waarschuwt in dit verband tegen de rode vos, die wel zijn haren, doch niet zijn streken verliest. Geen socialisme zonder dwangstelsel zegt spr., zie naar Moscou.

→ Een bijzonder wrange vrucht noemde spr. Indië. Hij verwijt deze regering een weifelende politiek, doch in een ding was ze consequent: het ontvangen van kaakslagen van de republiek. *(ook alden gemaak)*
Ook de Grondwetsherziening wordt onder de loupe genomen. Indien de grondwetswijziging doorgaat, roept spr. uit, dan is het zo zeker als de zon opgaat, dat onze staat in tweeën wordt gebroken. Het doen van concessies aan de republiek voelt spr. als een nationale vernedering. De lakens worden uitgedeeld door vreemdelingen: 60 officieren van velerlei nationaliteit. Deze nieuwe vernedering komt,

dering komt, aldus spr. op rekening van deze regering. Spr. gaat uitvoerig in op de betekenis van de wijziging in de grondwet. Men vraagt U, aldus spr., om aan een aantal mannen blanco volmacht te geven. Dat moet gij niet doen, het is niet behoorlijk en niet democratisch. Het is redelijk en billijk om precies te weten waarom het gaat. Wij moeten dit niet aanvaarden. Het is beneden de geestelijke stand van ons volk. De innerlijke bedoeling ligt voor om Indië definitief los te scheuren van Holland. Spr. kan waardering hebben voor de P.v.d.A., die tenminste duidelijk zegt, waarop het staat. Deze waardering heeft hij niet voor Prof. Romme, die tracht aan elkaar te binden wat de P.v.d.A. uit elkaar slaat.

Spr. doet een scherpe aanval op Prof. Romme. Romme ziet fantomen zegt hij, zo ook het fantoom Welter, die geschilderd wordt als een fantoom, die ligt te loeren op de Indiërs om hun de vrijheid te ontnemen. Dit is leuterpraat, zegt spr. Niet de Indiërs zijn bang voor mij, doch ~~xxxx~~ Romme. Toen Romme nog niet wist, waar Indië lag, had ik reeds jaren in Indië en voor de Indiërs gewerkt, mijn leven lang met al mijn krachten. Terwijl wij nog steeds met de republiek onderhandelen, aldus spr. sluit deze reeds contracten met het buitenland met name Amerika.

Beel vergadert in besloten kring, zegt spr. en verdedigt daar de politiek van deze regering: hij zegt: "Wat wij gedaan hebben, kon niet anders". Spr. geeft het beeld van een schip dat op het strand loopt; de kapitein is in zo'n geval verantwoordelijk, hij heeft te zorgen, dat dit niet gebeurd. Zo heeft ook de regering de plicht om te zorgen dat het schip van staat niet op het strand loopt. Spr. critiseert het verdrag van Lingadjatti, dat, volgens spr. de oorzaak van de ellende is, waarin wij nu komen. ----- Daarom kunnen wij in de veiligheidsraad wel protesteren, doch volkenrechtelijk hebben wij geen benen om op te staan. Wanneer wij de politionele actie hadden voortgezet, aldus spr., zou dit niet gebeurd zijn. Er zijn momenten, dat men moet staan op zijn recht, ook in de Indische zaak. Spr. schildert de ellende die over Java gekomen is, de dood van zovelen, de 15.000 Indische Nederlanders, die in de kampen zitten opgesloten, ook nu nog, de honderden meisjes en vrouwen, die misbruikt worden door de T.R.I. prekend over de dood van duizend Nederlandse soldaten vraagt spr. waarvoor? Niet voor de grootheid van onsland. Zorg er voor zegt spr., dat de jongens in Indië hun leven niet voor niets gegeven hebben, dat hebt gij in Uw hand bij de komende verkiezingen Spr. komt tot deze conclusie: deze regering moet weg, zij heeft gefaald. Er moet een andere regering komen, die samenwerking zoekt, met andere christelijke partijen op basis van het belang van ons Koninkrijk. Dit is mogelijk, aldus spr., wanneer wij 4 zetels krijgen en de A.R. er 2 of 3 bij. Dan kan de grondwetswijziging getorpedeerd worden. Wij slaan dan twee vliegen in een klap, de reeds genoemde en als tweede; een duidelijke aanwijzing voor de K.V.P., dat zij haar houding moet ombuigen. Men steunt dan tevens de nationale zaak, de volkeren van Indië en ons eigen belang. De K.V.P. weer middenpartij, dan gaan wij niet meer naar beneden doch naar boven. Spr. eindigde zijn rede met de opwekking daarom te stemmen op lijst 10.

Verschillende passages van de rede werden door luid handgeklap en voetgetrappel onderstreept. Aan het slot van zijn rede werd Welter langdurig toegejuicht.

Er waren geen interrupties en ongeregelheden deden zich niet voor.

In de pauze werd met open schaal gecollecteerd voor het verkiezingsfonds. Bij het binnenkomen van de zaal en ook na afloop werden verkiezingspamfletten uitgereikt.

Gedurende de

Gedurende de pauze bestond gelegenheid om schriftelijk vragen in te dienen, die spr. na de pauze beantwoordde. De vragen betroffen o.m. de brief van de bisschoppen/ het feit dat ons volk onvoldoende wordt ingelicht over de toestand in Indië / de Marshallhulp/ de positie der Indische ambtenaren/ Wat gaat gij doen als de regering omgaat? / Antwoord: 1e. van Mook moet weg, 2e. wij ruimen het nest Djokja op, 3e. dan zien wij verder en gaan wij praten. Dan gaan wij de belofte van onze Koningin gestand doen, het inlossen van de belofte van een Rijksconferentie. De beantwoording der verdere vragen bracht geen belangrijke punten naar voren.

De bijeenkomst werd te ongeveer 22.45.uur beëindigd.

HAARLEM, 3 Juli 1948.

POLITIE LEIDEN

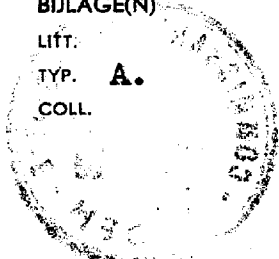
No. 656. I.D.

BIJLAGE(N)

lift.

TYP. A.

COLL.

Richard Carl
August Franz Joseph

LEIDEN, 5 Juli 1948.

Versoeke bij beantwoording datum en nummer van dit schrijven aan te halen

ONDERWERP: Vergaderingsverslag.
Volgno.

7 JULI 1948.

ACD/39977

OPGELEGD

Het Katholiek Comité van actie, lijst WELTER, heeft op 2 Juli 1948, in de stadsgehoorzaal alhier een openbare vergadering gehouden, alwaar ~~KIVAN~~ als sprekers optraden H. W. C. SIMONS uit 's-Gravenhage en R. van LISSA NESSEL, geb. te Johannesburg, 19-5-1891, wonende te Oegstgeest, De Kempenaerstraat No. 2.

Allereerst voerde Van LISSA NESSEL het woord. Deze keurde scherp af het samen gaan van de K.V.P. met de P.v.d.A. Nimmer heeft BEEL, aldus spreker een serieuze poging gedaan, om met de rechtse partijen een regering te vormen doch wel met de aanhangers van de leer van MARX. De politiek van onze huidige regering leidt ons naar de afgrond en hiervoor is de K.V.P. verantwoordelijk, aldus spreker.

Ook het Indiëbeleid werd door spreker gehekeld, alsmede de zware belastingdruk als gevolg van de geleide economie en ambtenarij.

Vervolgens voerde SIMONS voornoemd het woord. Deze zei, dat de katholieken van de groep WELTER, in de kerk het hoogste gezag van de Paus erkennen. Voor de K.V.P. hebben wij, gezien haar nauwe samenwerking met de P.v.d.A. en de resultaten, welke hieruit zijn voortgevloeid, echter niet het minste gezag.

Speciaal de Indische politiek van de regering critiseerde spreker. Niemand gelooft meer dat het daar nog in orde kan komen. Honger, ellende, terreur en een faillissement zijn de vruchten der rooms-rode coalitie, aldus spreker.

Men doet niet anders dan praten en inmiddels wordt door een machtig Amerikaans concern een Amerikaanse Oost-Indische Compagnie opgericht riep spreker uit.

Volgens spreker zal op 1 Januari 1949 te Batavia de Nederlandse driekleur worden neergehaald indien de grondwet gewijzigd wordt. Dit moet voorkomen worden.

Dat de K.V.P. zich voor een dergelijke wandaad leent, is voor spreker onbegrijpelijk.

Tenslotte wees spreker er op, dat de groep WELTER een nationaal kabinet voorstaat en dat zij de rooms-rode coalitie wil breken, welke oorzaak is geweest van alle ellende, zowel in Nederland als in Indië. De éénheid van ons Koninkrijk is ons meer waard als de éénheid van de K.V.P., aldus besloot spreker zijn rede.

AAN

Taan

het Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst.
Javastraat 68 te
's-GRAVENHAGE.

AN WED. J. VAN DER WOUDE
KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

Aanwezig waren ongeveer 125 personen. (zaalruim-
te 400 zitplaatsen)

Het geheel had een ordelijk verloop. Er was geen
gelegenheid voor debat of het stellen van vragen.

5 JULI 1948

39861

Nr. 3661-1948.

Amsterdam 30 Juni 1948

OPGELEGD

Geheim.

Verslag van een openbare vergadering, uitgaande van het "Voorlopig Katholiek Comité van Actie" (Welter), gehouden op 29 Juni 1948 te 20 uur in de grote zaal van het veiliggebouw "Frascati" te Amsterdam.

De vergadering werd bezocht door ongeveer 350 personen, waar onder enkele vrouwen. De capaciteit van de zaal was ongeveer 500 personen.

Op het podium in de zaal was een grote Nederlandse vlag gespannen, terwijl verder in de zaal en op het podium enkele van de bekende affiches van bedoeld comité waren aangebracht.

Te ongeveer 20,10 uur werd de bijeenkomst door een onbekend gebleven persoon geopend met een woord van welkom voor de sprekers en de aanwezigen. Vervolgens liet hij zingen "Mijn schild en de betrouwen" en gaf daarna het woord aan de eerste spreker de heer Welter.

Spreker begon met op te merken dat het een genoegen voor hem was deze avond in Amsterdam te mogen spreken, aangezien hij hier tenminste niet weggeregeld kan worden, tenminste... nu nog niet. Wat gebeuren zal na 7 Juli 1948, zullen we moeten afwachten. Dat zal ook aan de kiezers liggen. We moeten oppassen in deze, want ook de laatste verkiezing gaf een z.g. rechtse meerderheid, terwijl toch de regering op een linkse basis gevormd werd.

Er is een voortdurende strijd in de wereld tussen het materialisme en Christendom, tussen Marx en het Evangelie. En hoe weinig zulks onderkend wordt blijkt wel uit het artikel van Pater Stokman in de "Maasbode", waarin genoemde schrijver zich afvraagt na opsomming van de punten van overkomst en verschil tussen de K.V.P. en de P.v.d.A., wat dan wel de overeenkomst is tussen de K.V.P. en de A.R.. Maar hij vergeet, aldus spreker, dat de beide laatste partijen, benevens enkele anderen gebaseerd zijn op een Godsdienst, hetgeen een betere basis is dan het marxisme.

Vervolgens gaf spreker een overzicht van al hetgeen de laatste twee jaren door de Regering is gebracht. Wat betreft de financiën las hij enkele gedeelten voor uit het verslag van de Nederlandse Bank van 1947. Hieruit blijkt hoe ontstellend de financiële tekorten zijn geworden. Hoe betaald moet worden door leningen, verkoop van goud en buitenlandse effecten. Hoe Nederland enige maanden geleden aan de rand van het bankroet stond en alleen door het Marschallplan op de been gehouden werd. Ons leger in Indië kost ontzaggelijk veel en de President Directeur van de Nederlandse Bank zegt ook "Wij kunnen niet alles tegelijk: Indië bevrijden, Nederland opbouwen de de welvaart verbeteren". Doch de hoge kosten van het leger in Indië waren niet nodig geweest. Deze zijn een gevolg van de verkeerd

gevoerde politiek van deze Regering. Door deze politiek is het gekomen dat de President-Directeur van de Nederlandse Bank moest constateren dat ons volk het zwaarst belaste volk is van geheel West-Europa. En nog zijn nieuwe belastingen op komst. De Rooms-Rode coalitie is ook niet goedkoop als we bedenken dat sinds de bevrijding in Indie geregeerd wordt zonder begroting. Dat is ook een van de redenen dat hier de schulden wel hoog zijn maar in Indie onbekend groot.

Aan de vruchten kent men de boom. Iedereen in ons land gaat gebukt onder de belastingdruk. Alle particulier initiatief wordt verstikt door een systeem van overheidsbemoeiingen, door een ambtenarendom. Vele duizenden ambtenaren zijn er nu meer dan in 1947 en daar komt nog bij dat voor de afwikkeling van de meerdere administratie daardoor ontstaan, de industrie een leger personeel in dienst moet houden. Voegt men dit bij de tijd die boer en middenstander moeten besteden om hun administratieve rompslomp bij te houden, dan beseft men pas wat een onnoemlijk aantal arbeidsuren in Nederland eigenlijk verloren gaat. Het gevolg van de geleide economie is dat ambtenaren de handel regelen, maar wat weet een ambtenaar van handel en prijzen. Nu zal binnenkort in Nederland de geleide economie teruggebracht worden, doch dit gebeurt omdat België zulks eist in verband met de Benelux overeenkomst. Alleen het "Algemeen Handelsblad" heeft de moed gehad om dit te schrijven. Uit dit blijkt dat de Nederlandse economische politiek faalde en we zien dat socialisme en dwangpolitiek een zijn.

De Indië politiek heeft zo hopeloos gefaald dat de dagbladen er maar niet eens meer over schrijven. Zelfs in de verkiezingspropaganda wordt het niet genoemd. In één ding slechts was deze politiek consequent, namelijk in het ontvangen van kaakslagen. Spreker noemt hiervan meerdere voorbeelden. De Regering heeft in deze politiek al zoveel water in de wijn gedaan dat de Nederlanders over de gehele wereld bekend staan als de beste geheelonthouders.

Door de nieuwe Grondwetherziening wordt ons land in twee stukken gehakt en uiteengerukt. Wat precies in die Grondwet zal komen te staan zal van de kiezers afhangen. Daarvan hangt het wel en het wee van Nederland af en ook de verhouding met Indie. Momenteel delen vreemdelingen in Indie de lakens uit (Commissie van Goede Diensten en de Officieren van de controle). Wij hebben deze ellende zien aankomen maar men heeft ons extremisten genoemd. Op 17 Januari 1948 werd op de "Renville" door de Regering de feitelijke onafhankelijkheid van Indie erkent binnen korte tijd. Dus het is al beloofd, zonder dat de Grondwet was gewijzigd en ik ben benieuwd, zegt spreker, hoe de Regering zich daaruit redden zal. De Regering zwijgt maar en dat is misschien het enigste wat zij op het ogenblik kan doen. Zij vraagt nu een blanco volmacht en als de opzet slaagt, wordt de macht uit de handen van de kiezers genomen. De P.v.d.A. is in deze tenminste nog eerlijk, aangezien zij altijd een politiek heeft voorgestaan van "Indie los van Nederland", doch de K.V.P. geeft voor een andere politiek te voeren.

Als men een overeenkomst met Indie wil aangaan dan moet dat gebeuren op basis van Vrijwilligheid, gelijkwaardigheid en duurzaamheid. Welnu geen van deze waarden zijn practisch aanwezig.

De heer Romme valt me nu aan en maakt de Indiërs bang voor mij. Maar toen Romme nog niet wist waar Indië lag, werkte ik daar reeds voor de Staat en voor het Volk. Op alle wijzen probeert men mij nu zwart te maken, o.a. door te beweren dat ik in Indië de rijkste man van Nederland geworden ben. Maar nu zal blijken dat ondanks dat zwart men niet bang is voor mij doch dat Romme juist bang voor mij is.

Ook wij willen de oude politiek niet weer volgen, wij hebben oog voor de nieuwe tijden. Maar we willen niet vergeten dat Nederland door de eeuwen heen daar in Indië de Rechtsstaat heeft gevestigd. Wij hebben ons toegelegd op de samenwerking met Indië, dat is een bestanddeel van onszelf als natie, en wordt dat afgesneden dan sterven beide delen. Geen enkele staat doet zo iets als nu met Nederland gebeurt. Amerika houdt vast wat het heeft, Frankrijk ook. Alleen Engeland, onder de Labourregering, geeft bepaalde delen zelfstandigheid, met de bekende gevolgen, maar ondertussen bouwt Engeland in Afrika een staatsdeel op wat zo muurvast aan haar verbonden is dat al het andere daarbij kinderspel is. En wat Indië betreft, anderen proberen nu in te palmen hetgeen wij weg geven. Amerika palmt Indië economisch in. Daar zijn reeds maatschappijen voor Oost-Indië gevormd, die nu voor een fooi de rijkste concessies kopen. Als dat doorgaat wordt de bevolking pas goed aan de wanhoop overgeleverd, want het Amerikaan se kapitaal geeft hun geen bescherming tegen uitbuiting en armoede. De grote waarden worden gewoon versjacherd en de belangen van het volk worden vergeten.

Wat Romme ons voorspiegelt, is een droombeeld, een utopie. Twee machten met gelijke waarde, zonder een overheersende macht. Of liever, de overheersende macht wordt gevormd door dezelfde twee machten. Komt er een conflict tussen hen, dan moeten zij dus gezamenlijk een oordeel hierover uitspreken en ook uitvoeren. Dus de ene macht moet dan tegen zichzelf optreden. Maar geen utopie is het dat sedert de bevrijding van Indië, 2000000 inheemsen zijn gestorven, 200000 Nederlanders zijn vermoord, 15000 Nederlanders nog in concentratiekampen zuchten en voor miljoenen schade is gedaan. Vele Nederlandse soldaten zijn gevallen. En waarvoor. Is dat alles tevergeefs geweest. Aan U kiezers de taak om te zorgen van niet. Deze Regering is onbekwaam en moet weg. Dit betekent niet dat de P.v.d.A. uitgesloten moet worden, maar we moeten steunen op een breder basis, meer op de rechtse groepen. Het leed kan ten dele nog verholpen worden, ofschoon we ons niet moeten voorstellen dat alles in korte tijd goed zal zijn. De K.V.P. moet een halt toegeroepen worden opdat zij afkere van de gevaarlijke naar links voerende weg welke zij nu bewandelt. Daarom helpt ons voor een betere toekomst voor Nederland en voor Indië, tegen Grondwetswijziging. Stemt lijst 10.

Te 21,35 eindigde de spreker zijn meermalen door applaus onderbroken rede. De voorzitter dankte de spreker voor zijn rede en wakte de aanwezigen op de politiek van Welter voor een positief Christendom te steunen. Vervolgens werd pauze gehouden, waarna te ongeveer 21,50 uur het woord werd gegeven aan de tweede spreker van deze avond: Johannes Hendrikus MARTELHOFF, geboren te Amsterdam, 7 Mei 1907, van beroep: fotograaf, wonende: Archimedesplantsoen 56/I te Amsterdam.

Spreker begon met op te merken dat de middenstand een groep is welke nooit genoemd wordt dan in de tijd van de verkiezingen. Een groep die nooit staakt en maar steeds voor zichzelf moet zorgen. Echter een volksdeel waaraan Nederland zijn grootheid dankt. Maar wat vroeger door onze middenstand werd gedaan gebeurt nu door het Ameri-

kaanse kapitaal. Daar worden maatschappijen opgericht welke Indie zullen exploiteren. Op deze wijze krijgen zij het geld van de Marschals hulp terug.

De organisatie van de middenstand bleef steeds achter. Nu bestaan de in de oorlog opgekomen bedrijfsgroepen (ten onrechte Duits genoemd), om de middenstand voor de ondergang te behoeden. Spreker bespreekt in het kort de nieuwe wet op de bedrijfsorganisatie en noemt het opmerkelijk dat deze er juist voor de verkiezingen door moet.

Het beleid van de laatste jaren voert tot het communisme. Daarom stemt lijst 10, voor een betere toekomst.

Te ongeveer 10 uur beëindigt spreker zijn rede, waarvoor hem door de voorzitter dank wordt gebracht. Deze spreekt als zijn mening uit dat wij nu worden geregeerd zonder Christelijke beginselen. Wij moeten een Rechtse Regering met de P.v.d.A.

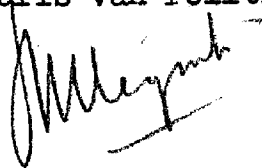
Verschillende vragen welke tijdens de pauze schriftelijk waren ingediend werden daarna door de heer Welter beantwoord. Hierbij sprak spreker als zijn mening uit dat West Indie zich momenteel spiegelt aan Oost-Indie. De conflicten die daar nu rijzen zijn een gevolg van de in Oost-Indie gevoerde politiek.

Te ongeveer 20,25 wordt deze vergadering gesloten, waarna de aanwezigen, welke tijdens de pauze reeds verminderd waren tot ongeveer 200, rustig de zaal verlieten.

Verzonden aan: Hfd. C.V.D. Haag.
P.G. Amsterdam
B.M. Amsterdam
H.C. Amsterdam.

G-5.

Gezien:
De Hoofdcommissaris van Politie,
Voor deze
De Commissaris van Politie,

No. 32 28

Rapport:

betreffende vergadering partij Welter.

Volgno.
5 JULI 1948
ACD/3983/

B

R A P P O R T

OPGELEGD

Op Dinsdag, 29 Juni 1948, van 20.00 tot 22.10 uur, heb ik:

- - - - - ARNOLD KAAEN - - - - -

brigadier-rechercheur van politie te Roermond, tevens onbezoldigd
rijksveldwachter, ingevolge bekomen opdracht de vergadering bijge-
woond, georganiseerd door de partij Welter, en gehouden in de boven-
zaal van de Societeit "Concordia", Swalmerstraat alhier, naar aan-
leiding waarvan ik de eer heb UWelEdelGestrenge beleefd het navol-
gende te rapporteren:

Te omstreeks 20.20 uur werd deze vergadering geopend door de
Voorzitter, dhr.Duijnstee uit Maastricht, die na een korte inleiding
de sprekers van die avond aan de aanwezige (circa 27 personen) voor-
stelde.

Hierna kwam aan het woord dhr.J.W.H.Zelis uit Maastricht, die de
gevoerde regeringspolitiek inzake de Indonesische kwestie, kritisch
belichtte. Hij kwam tot de conclusie, dat dit beleid totaal verkeerd
was geweest en achtte het hierom niet meer mogelijk de K.V.P. te
steunen.

Vervolgens kwam aan het woord dhr.Muller uit Heerlen, die het
samengaan van de K.V.P. met de Partij van de Arbeid hekelde en in
verband hiermede het beleid van de K.V.P.afkeurde, hetgeen hij meen-
de te mogen veronderstellen door het aanhalen van diverse voorbeelden
van wanbeleid.

Tot slot werd de vergadering in de gelegenheid gesteld om schrif-
telijke vragen te stellen.

Een der aanwezigen (Roeling) protesteerde tegen het stellen van
schriftelijke vragen en verzocht aan de Voorzitter met een der spre-
kers te mogen debatteren, daar hij zeer veel vragen te stellen had,
welke hij slecht schriftelijk kon afhandelen.

Deze spreker werd in de rede gevallen door een andere aanwezige
(Hartoeng), waarna tussen beide personen een kleine woordenwisseling
ontstond, waaraan door de Voorzitter een einde werd gemaakt.

A N de Heer

ommissaris van Politie,
e Roermond.

Er werden geen schriftelijke vragen gesteld, terwijl het verzoek tot debat werd afgewezen.

Vervolgens sloot de voorzitter deze vergadering, onder het aanhalen van enige passages uit een rede van de lijststaanvoerder Welter.

Tevens liet spreker in zijn slotwoord tot uiting komen, dat hij het niet juist achtte, dat door de Bisschoppen de gelovigen waren aangemaand, K.V.P. te stemmen, daar volgens hem de partij Welter, als zijnde een R.K. partij, principieel hetzelfde program voerde als de K.V.P., doch voornamelijk hiervan afweek in verband met de gevoerde Indische politiek en het samengaan met de partij van de arbeid.

Waarvan door mij is opgemaakt, dit rapport, gedaan te Roermond, de 1ste Juli 1948.

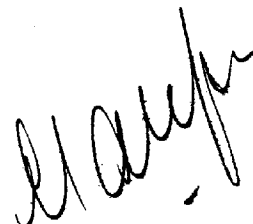
De rapporteur,

A. Haanen

Rapport ter kennisneming en beschikking
gezonden aan:

1. De Heer Hoofd Centr. Veiligheidsdienst,
Javastraat 68, Den Haag en
2. De Heer Procureur-Generaal, fgd. Direc-
teur van Politie te 's-Hertogenbosch.

Roermond, 3 Juli 1948.
De Commissaris van Politie,

Alkmaar

ONDERWERP: Openbare vergadering van het Voorlopig Katholiek Comité van Actie.-
 DATUM: 29 Juni 1948.-
 PLAATS: Hotel "Victory" te Alkmaar.
 SPREKER: Generaal BAJETTO ^{OPGELSD}

B

Volgno.
5 JULI 1948
ACD/39815

V E R S L A G

De voorzitter van gemeld comité: Mr.C. SMAL, advocaat en procureur, wonende Kennemerpark No.7 alhier, opende te ongeveer 20.10 uur met de "Christelijke groet" de vergadering. Hij kondigde Generaal BAJETTO uit Den Haag als spreker aan, die voor en na de laatste oorlog deel had uitgemaakt van de Kamer. Mr.SMAL voorzag een bankroet van Nederland en Nederlands-Indië, hetgeen hij weet aan royale levenswijze en de coalitie K.V.P.-P.v.d.A. Hij sprak zijn afkeuring uit over de Indië politiek der Regering en neemde hierbij de "Commissie van Kwade Diensten". Een Katholieke groep uit de K.V.P. wenste de verantwoordelijkheid niet langer mede te dragen, vandaar dit Voorlopig Katholiek Comité van Actie. De Katholieke Pers neemt onze argumenten echter niet op en ook WELTER werd voor de radio weggeregeld. Dat was vreemd, heel vreemd. Als een lid van K.V.P. op straat spreekt met een lid van het Voorlopig Katholiek Comité van Actie, dan vindt hij de volgende morgen een brief in zijn bus "Pas op voor de Vogel- laars" en sommigen van de K.V.P. bezoeken deze vergadering, zeggende eens te willen zien, wat het kaf is onder het koren en dan zijn wij het kaf, maar, besloot Mr.SMAL, wij zijn ook even goede Katholieken. Te omstreeks 20.40 uur nam Generaal BAJETTO het woord. BAJETTO las zijn rede grotendeels voor. Hij behandelde in grote lijnen de geschiedenis van de Indië- kwestie. Hij noemde de herziening der Grondwet het sluitstuk van het tot dusver gevoerde Regeringsbeleid; Linggadjati in strijd met artikel 1 der Grondwet; de stopzetting van de poli- tiële actie de schuld van de P.v.d.A., waardoor het roversnest Djokja nog gespaard bleef en de z.g. Renville- overeenkomst, waarin de onafhankelijke staat Indonesië werd afgekondigd in strijd met Linggadjati. Spreker zeide dat de vormgeving van de Nederlands-Indonesische Unie nog in de lucht hing en daarom de goedkeuring van de Grondwetsherziening een blanco mandaat betekende en de verdere vormgeving afhing

van partijgekonkel. BAJETTO zeide, dat de partij v.d.A. nog trouwbleef aan haar oude beginsel "Indië los van Holland" en spreker riep uit: " Straks is het tractaat met de Nederlands-Indonesische Unie scheurpapier". Het voorlopig Katholiek Comité van Actie beoogt Rijkseenheid ook in het belang van de Indonesiër. Niet ontkend kan worden, dat de omstandigheden waaronder de Indië-kwestie zich afspeelde, tegen ons waren, maar door verschië van inzicht in de boezem van de K.V.P. en de P.v.d.A. is er thans ook nog moord, roof, plundering en chaos. Na de capitulatie van Japan waren slechts 5 % der Indonesiërs nationalist en thans nog geven meerdere Indische volken, zoals het Ambonnesese volk door het indienen van meerdere requesten te kennen deel te willen blijven uitmaken van het Koninkrijk der Nederlanden. Spreker vond het communisme in Indië een groot gevaar. Het nationalisme wordt daarvoor misbruikt. De K.V.P. maakt veel misbaar over het communistische gevaar hier, maar in Indië wenst de K.V.P. dit gevaar niet te zien. Hij betoogde, dat de K.V.P. en de P.v.d.A. niet samen konden gaan, omdat de K.V.P. een christelijke- en de P.v.d.A. een marxistische grondslag had. De P.v.d.A. preekt, misschien thans verdoezeld, nog klassestrijd en is gekant tegen een godsdienstige opvoeding en missiën. Deze opvattingen drukken hun stempel op het algemeen Regeringsbeleid. De K.V.P. bukt voor de meer beginselvaste P.v.d.A. Wij worden socialistisch geregeerd, terwijl het merendeel van het Nederlandse volk daar niets van moet hebben. Vooral de beter gesitueerden gaan gebukt onder zware belastingen. De Paus heeft gewaarschuwd, dat nimmer het eigendom mocht worden aangetast, terwijl dit eigenlijk reeds hier het geval is. De ambtenarij verstikt de ontplooiing van de Middenstand. Inflatie dreigt en bezuinigd moet worden. Door de prijzen van land en tuinbouwproducten laag te houden door voorschriften moet de boer in feite de lasten dragen. De Nederlandse arbeider zal ook moeten boeten als de band Nederland-Indië wordt verbroken. Spreker noemde elke stem op de K.V.P. indirect een stem op de P.v.d.A. BEEL is enkele weken in Indië geweest en wordt nu in de Partijpropaganda al "Indië-specialist" genoemd. Spreker besloot met te zeggen geen beloften te kunnen doen, maar wakte op "WELTER" te stemmen. Hierna werd gepauseerd, nadat Mr. SMAL had opgewekt de openschaal collecte ten bate van het Comité goed te gedenken, en schriftelijke vragen bij hem in te dienen. Na de pauze, te plm. 22 uur, kreeg eerst het Alkmaarse Gemeenteraadslid G.DE ZEEUW, Rembrandtstraat No.56 alhier, het woord. DE ZEEUW is penningmeester van de K.V.P. DE ZEEUW vroeg

spreker af, of gemeld Comité niet in strijd was met de Pauselijke Encyclieken van 1885 en 1937, die trots alles op eensgezindheid in de Katholieke gelederen aandrongen. BAJETTO kennelijk bij deze woordenstroom niet op zijngemak, viel DE ZEEUW in de rede en merkte op, dat hij niet kon toestaan dat er zolang werd gesproken (DE ZEEUW sprak nog slechts 1 à 2 minuten) en dat alleen vragen en dan scherp geformuleerd mochten worden gesteld, daar hij DE ZEEUW niet kon volgen. Nadat DE ZEEUW een drietal vragen, thans kort geformuleerd, had gesteld, antwoordde BAJETTO, dat DE ZEEUW de aangehaalde zinsnede uit deze encyclieken uit haar verband had gerukt en dat de Paus uitsluitend bedoeld had een dam op te werpen tegen het communisme en bovendien het voorlopig comité geen scheuring in de K.V.P. wenste, noch een aparte partij wenste, doch alleen beoogde door het winnen van één of twee zetels de Regeringspolitiek "om te buigen". Spreker meende dat men alleen volgens zijn geweten mocht stemmen en was van oordeel, dat wanneer men niet wist hoe te stemmen en naar het oordeel afging van een Bisschop men een sukkel was. ARNTZ Jr. te Alkmaar vroeg o.m. of Generaal BAJETTO vond, dat een Pater Dominicaner hem als hij "WELTER" wilde stemmen een zogenaamde Katholiek mocht noemen. BAJETTO ontkende dit. Hierna ontspon zich een nogal heftige discussie tussen ARNTZ Jr. en een zekere E.J.J.A. KLINKUM, wonende Emmastraat No.51, alhier, kennelijk een aanhanger van de K.V.P., omtrent de zienswijze op de "Welter-partij" door zekere Pater HELLING te Alkmaar, in diens preek van Zondag jl. (Zie in verband hiermede het ingezonden artikel in het Nieuw N.H.Dagblad dd. 29 Juni 1948, van KLINKUM dat bij dit verslag is gevoegd). Ook BAJETTO werd door KLINKUM op heftige toon aangevallen en was soms de situatie niet geheel meester, waarop de Voorzitter Mr.SMAL, de leiding in handen nam. Nadat zekere JANSSEN nog een vraag had gesteld en zijn leedwezen erover uitsprak, dat een dergelijke twist onder Katholieken kon plaats vinden, bood KLINKUM aan ARNTZ Jr. zijn verontschuldiging aan voor de heftige toon, die hij had gebezigd. Hierna sloot Mr. SMAL te plm. 23.00 uur de vergadering. Het podium was versierd met de Nationale, Oranje- en Katholieke kleuren. Aanwezig ongeveer 90 personen, veelal uit intellectuele en gegoede stand. Onder deze personen waren plm. 20 aanwezigen kennelijk lid van de K.V.P. Zaalcapaciteit ongeveer 200 personen.

Wie niet met Mij is, is tegen Mij

WIE U HOORT. HOORT MIJ
Roma locuta . . finita est

(Ingezonden)

In de brief van de H. Apostel Paulus aan de Corinthiers (2 XI 19-33) lezen we: "...en behalve hetgeen uitwendig is, komt daar nog bij mijn dagelijksche kommer en bezorgdheid voor al de kerkgemeenten".

De brieven van St. Paulus dateren uit de allereerste tijden van onze jaartelling. Uit deze brief blijkt, dat vanaf de eerste tijden der Kerk de kerkelijke Gezagsdragers bezorgdheid aan de dag legden voor de Kerkgemeenten. De eeuwen door zijn de opvolgers van St. Petrus en Paulus, onze Bisschoppen, opgekomen voor de rechten en plichten van de Hun toevertrouwde kudde. Dat Zij dit deden en nog doen, is niet te verwonderen. Zulks is eenvoudig **PLICHT**, een plicht, welke voortspruit uit de aan Hen door Jesus Christus gegeven opdracht.

Welnu, naar aanleiding van de a.s. verkiezingen voor de 2e Kamer der Staten-Generaal, hebben onze geestelijke leiders, de Nederl. Bisschoppen, een beroep gedaan op de katholieken van Nederland om te stemmen op de kandidaten van de K.V.P. Evenals Hun grote Voorganger St. Paulus, zijn Zij (onze Bisschoppen) bezorgd omtrent de aan Hun toevertrouwde Kerkgemeente van Nederland.

Neen, het Doorl. Episcopaat van Nederland bemoeit zich niet met de politiek. Absoluut niet. Het Doorl. Episcopaat geeft Haar mening niet bijv. omtrent de Indonesische kwestie. Maar wel hopen en wensen onze geestelijke Gezagsdragers, dat het katholieke volk van Nederland **VAST AANEENGESLOTEN** zal blijven **OM HOGERE, GEESTELIJKE BELANGEN.**

Op werkelijk magistrale wijze heeft de Zeereerw. Pater Marcellinus Helling O.P. van de parochie van St. Dominicus aan de Laat te Alkmaar onder de twee laatste Missen op Zondag j.l. de zienswijze van ons Doorl. Episcopaat uiteengezet.

De gewijde spreker sprak over het gezag der Bisschoppen en toonde op welsprekende en overtuigende wijze aan, dat de Bisschoppen alleen en uitsluitend opkomen voor de **GEESTELIJKE** belangen van de Hun toevertrouwde Kerkgemeente i.c. katholiek Nederland.

Onze geestelijke Leiders hebben dus gesproken. Zij deden zulks omdat Zij er van overtuigd zijn, dat in de huidige omstandigheden, de **K.V.P. DE PARTIJ** is, die opkomt voor het **WAARACHTIG GEESTELIJKE BELANG** van de Nederl. Kenkprovincie. Ondanks het vermanende woord der Bisschoppen zijn er, ook hier in Alkmaar, katholieken, en nog wel intellectuelen, die niet willen luisteren naar Hun waarschuwing.

Weten zij het beter dan hun Geestelijke Leiders?

E. J. J. A. KLINKUM
Alkmaar - Op de Feestdag van
H.H. Apostelen Petrus en Paulus '48.

16

5 JULI 1948.

OPGELEGD

ACD/39800

KORT VERSLAG van de propaganda-vergadering, belegd door het Voorlopig Katholiek Comité van Actie (groep WELTER) op Donderdag, 1 Juli 1948, in de grote zaal van de Dierentuin te Den Haag.

Te omstreeks 20.10 uur waren ongeveer 500 personen aanwezig en werd de vergadering geopend door een spreker, genaamd: SIMONS. Spreker dankte de aanwezigen voor hun opkomst en gaf vervolgens het woord aan oud-minister, Ch.J.I.M.WELTER. Deze verklaarde het niet eens te zijn met het regeringsbeleid van de combinatie K.V.P. - P.v.d.A. en wel in hoofdzaak voor wat betreft het Indië-vraagstuk. Volgens spreker leidt voornoemde combinatie onverbiddelijk naar de afgrond der armoede. Een verbreking van de bondgenootschap tussen K.V.P. en P.v.d.A. en formatie van een waarlijk Nationaal Kabinet, dat boven de partij-belangen de nationale belangen laat gelden, acht hij noodzakelijk. Spreker wees op het belachelijk grote aantal ambtenaren in Nederland, die door hun werk de ont-plooiing belemmeren van landbouw, industrie, vervoer etc., terwijl dit alles tevens het uitgroeien van het particulier initiatief in de weg staat.

In Indië zijn momenteel 90.000 Nederlandse soldaten, terwijl bij een verstandiger Indië-politiek een aantal van 30.000 soldaten meer dan voldoende zou zijn, rekening houdende met het feit, dat ongeveer 98% van de Indische bevolking Nederland trouw wenst te blijven.

Spreker hoopte voor zijn partij op 4 of 5 zetels en voor de A.R.-partij een winst van 3 of 4 zetels, bij verwezenlijking, waarvan een voldoende overwicht in de Kamer zou bestaan om een grondwetswijziging te kunnen tegengaan. Om dit te bereiken deed spreker een beroep op alle aanwezigen om hun stem uit te brengen op lijst 10 en tevens anderen te bewegen hun voorbeeld te volgen.

In de pauze, welke op de rede van WELTER volgde, werd een collecte gehouden ten bate van de verkiezingspropaganda, Deze collecte bracht ± f.400.-- op.

Na de pauze werd door een der aanwezigen aan WELTER gevraagd, hoe het bisschoppelijk schrijven moest worden verstaan, waarin de katholieken wordt aangeraden de eenheid te bewaren van de K.V.P. Welter antwoordde hierop, dat hij geen geestelijk adviseur is en dat eenieder dit maar met zijn eigen geweten moet uitmaken. Hij wees echter op het onderscheid, dat gemaakt dient te worden tussen het beginselprogramma en het partij-program van de K.V.P.

Het beginselprogramma is gebaseerd op de zedelijke grondslagen van de godsdienst en gelijk aan dat van het Voorlopig Katholiek Comité van Actie. Het partijprogramma echter staat daar geheel vrij van en verschilt b.v. voor wat betreft de Indië-politiek van dat van genoemd comité.

De vergadering ging te ongeveer 23.30 uur uiteen, terwijl daarna nog gelegenheid bestond zich als propagandist aan te melden bij enige heren van het comité, die daartoe zitting hielden.

I.D.
DEN HAAG.

OPGELEGD

Doss.155.

GEHEIM. ^B

[Handwritten signature]
Hierbij wordt toegezonden afschrift resolutie van het
"Voorlopig Katholiek Comité van Actie", genomen op de lan-
delijke vergadering op 8 Mei 1948 te 's-Gravenhage.

Aan: C.V.D.
Verzonden op 29 Juni 1948.

Volgno.
29 JUNI 1948
D 39408

RESOLUTIE.

Het "Voorlopig Katholiek Comité van Actie", in zijn landelijke vergadering van 8 Mei 1948 te 's-Gravenhage, bijeen, verklaart.

1. dat het zal verdedigen de zedelijke grondslagen van de Katholieke godsdienst en zijn cultuur, zowel hier als overzee en als uitvloeisel daarvan met alle wettige middelen een krachtige propaganda zal voeren voor het daadwerkelijk bestrijden van het Communisme.
2. dat het ten krachtigste zal streven naar verhoging van de volkswelvaart en met name naar de zedelijke en stoffelijke verheffing van de arbeidersklasse, niet alleen in de steden, doch ook in de uiterste hoeken van het platteland;
3. dat het zal trachten te bevorderen de samenbundeling van alle krachten, waarover ons land beschikt om te komen tot een versnelde wederopbouw, alsmede een rechtvaardige vergoeding van de oorlogsschade;
4. dat het zal strijden voor een actieve gezinspolitiek op alle gebieden van het maatschappelijk leven, waarbij het gezinsbelang betrokken is;
5. dat het in woord en daad zal voorstaan een ingrijpende vermindering van de overheidsbemoeienis in landbouw-, industrie- en middenstandsbedrijven en vrije ontplooiing van het particulier initiatief;
6. het wenst een krachtig en zelfstandig buitenlands beleid, dat tot eerste plicht heeft, overeenkomstig de Nederlandse traditie, inmening van derden in binnenlandse aangelegenheden te weerstaan, naast samenwerking met economisch en cultureel gelijkgerichte Staten;
7. dat Nederland en zijn Overzeese Gebiedsdelen, door een in moderne vorm, aan de tijdsomstandigheden aangepast werkelijk staatsverband, zullen moeten blijven verbonden, onder het wezenlijk gezag van de Nederlandse Kroon;
8. dat het met alle krachten zal strijden voor het verkrijgen van een verzekerde toekomst voor de Indische Nederlanders hier en in Indië;
9. dat het zal streven naar gezondmaking van de financiën der openbare lichamen, door krachtige beperking van tekorten in hun begrotingen;
10. dat het, overtuigd van de noodzakelijkheid van een vooruitstrevende sociale politiek, zal voorstaan een sociaal program en sociale maatregelen, waarvan de omvang in beginsel alleen wordt beperkt door de eis van gezonde financiën;
11. dat het bestrijdt een coalitie tussen de K.V.P. en P.v.d.A. op de principiële grond, dat de diepste beginselen dier partijen onverenigbaar zijn;
12. dat het die coalitie ook op praktische gronden bestrijdt, omdat zij geleid heeft tot morele en materiele ellende voor ons volk en de K.V.P. belemmert in de daadwerkelijke uitvoering van haar program, tot schade van de belangen der volkeren van het Koninkrijk.

WETENDE, DAT DE HOGER VERMELDE DOELSTELLINGEN HARTELIJKE INSTEMMING HEBBEN VAN DUIZENDEN KATHOLIEKEN EN ERVAREN HEBBENDE, DAT DE HUIDIGE LEIDING DER K.V.P. NIET BEREID IS DE VORSTANDERS VAN DEZE DOELSTELLINGEN GELEGENHEID TE GEVEN AAN HUN ZIENSWIJZE LANGS DEMOCRATISCHE WEG IN COLLEGES UITING TE GEVEN, HEEFT HET IN DE AANHEF GEMOEND COMITE BESLOTEN MET EEN EIGEN LIJST VAN CANDIDATEN AAN DE AANSTAANDE VERKIEZINGEN VOOR DE TWEDE KAMER DEEL TE NEMEN.

"VOORLOPIG KATHOLIEK COMITE VAN ACTIE"

Z.O.Z.

ARBEIDERS VAN NEDERLAND
JONGEREN VAN ALLE STAND
ZWOEGERS VAN HET PLATTELAND
MANNEN VAN DE MIDDENSTAND
WERKGEVERS VAN HET VADERLAND
NEEMT UW LOT IN EIGEN HAND
MET INDIE IN EEN BAND
STEMT DAN NU MET WIJS VERSTAND
O P L I J S T W E L T E R.

DOSS.: P.I.D.
 No. 66/48
 TYP.: St/vD

SCHIEDAM, **OPGELEED** Juni

Volgno.

19 JUNI 1948

ACD/30460
 Veldiend

Aan de Heer Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
 te 's-Gravenhage.

K

ONDERWERP: bijeenkomst Voorlopig Katholiek Comite van
 BIJLAGEN: Actie
 ANTWOORD OP:

Ik heb de eer UEG. hierbij te doen tée-
 komen een verslag van de bijeenkomst van het
 Voorlopig Katholiek Comite van Actie, gehouden
 op Woensdag 18 Juni 1948 te Schiedam.

De Commissaris van Politie.

(~~J.H. van Veen.~~)

Verslag van de openbare bijeenkomst van het Voorlopig Katholiek
Comite van Actie, gehouden op Woensdag 16 Juni 1948 in gebouw "Mysis Sacrum"
te Schiedam.

Zaalruimte omstreeks 400 personen.
Aanwezig omstreeks 350 personen.

Sprekers: | Fredericus Maria BEUKERS, geboren te Schiedam 16-1-1921, wonende te
Schiedam (afdelingsvoorzitter te Schiedam)
X | Charles Joseph Ignace Marie WELTER, geboren te Den Haag 6-4-1880,
wonende te Den Haag (lijstaanvoerder van lijst 10.)
- | SIMONS, wonende te Den Haag (hoofdbestuurder)

Te omstreeks 20.30 uur opende Beukers de bijeenkomst met een korte beschouwing
over het ontstaan van het Comite van Actie. Hij betoogde dat de K.V.P op de
verkeerde weg was en dat het roer omgegooid moest worden. Over dit laatste
zou de heer Welter een nadere uiteenzetting geven.

C.J.I.M. Welter, het woord overnemende, zeide dat wij twee jaar geleden ter stem-
bus waren getrokken en dat de uitslag zeer beslist een rechtsbewind had opgele-
verd. De verhouding in de 2e kamer was toen 61 rechtse - tegen 39 linkse zetels.
De KVP is van huisuit rechts georiënteerd en is nimmer links geweest. Door de
samenwerking met de P.v.d.A. is de KVP echter naar links opgeschoven, waarna alle
moeilijkheden in het regeringsbeleid zijn ontstaan. Spreker citeerde de eeuwig
durende strijd tussen het christendom en het communisme en waarschuwde de aan-
wezigen tegen het nieuwe evangelie van Marx, dat slechts was gericht op een ma-
teriele basis en een atheïstische grondslag. Paus Pius XI had reeds op 19-3-1937
een ernstige waarschuwing tegen het communisme laten horen. Ons hoofdbeginsel
"Christus de zoon van God, redder van de wereld " is in geen enkele linkse partij
aanwezig, daarom kunnen wij nimmer met hen samenwerken.

Vervolgens gaf spreker een uiteenzetting over het jaarverslag 1947 van de
Nederlandse Bank en zeide dat de betalingsbalans (ons huishoudboekje) een tekort
aangaf van 2514 miljoen gulden. De tering moest naar de nering gezet worden
door het sluiten van leningen, het verkopen van goud en het liquideren van
Amerikaanse effecten. Dit alles moest wel tot gevolg hebben dat we arm werden.
De belastingpolitiek van Minister Lieftinck was nog niet ten einde. Hij heeft
nog vele pijlen op zijn boog. Deze politiek treft echter het meest de gewone
arbeiders, juist de genen , die de meeste stemmen opleveren. Onze gulden wordt
steeds minder waard, terwijl de koopkracht steeds daalt. Het is dus geen wonder
dat wij een staatsschuld hebben van meer dan 25 milliard gulden, nog aangevuld
met een schuld van 10 milliard gulden in Indië.

Spreker betoogde hierna dat het ambtenarencorps veel te groot was en daardoor
niet in overeenstemming was met de staatsuitgaven en het staatsinkomen. Er is
veel te veel overheidsbemoeiing, waardoor in het bijzonder de middenstand werd
gebonden en geknecht. Hieraan zou spoedig een einde moeten worden gemaakt.
De Benelux noemde spreker een economisch falen van de huidige regering.

Sprekende over de a.s. grondwetswijziging zeide spreker dat de naam "Konink-
rijk der Nederlanden" zou worden gewijzigd in "Nederlands Indonesische Unie"
hetgeen precies een kolfje naar de hand zou zijn van de Communistisch georiënteer-
de Indonesische Republiek. De Minister van Buitenlandse zaken had in Februari
1948 nog gezegd, niet te weten dat de republiek communistisch georiënteerd was,
doch vermoedelijk zou hij nu wel daarvan zijn overtuigd, want zo~~veel~~ zeide spreker
- heden avond vermelden de dagbladen dat de onderhandelingen voorlopig zijn
gestaakt. De Commissie van Goede Diensten noemde spreker een schande voor de
Nederlandse Regering. De Nederlandse regering heeft in de historie nog nimmer
hulp van buiten af aanvaard voor binnenlandse aangelegenheden. Spreker huldigde
het optreden van de Belgische afgevaardigde in deze commissie, die, nadat hij
zich had overtuigd van de "viele bedoelingen" van de republiek, zich uit de com-
missie had teruggetrokken. Omdat wij het nu niet eens zijn met de huidige rege-
ringspolitiek, noemt men eens - rechts-extremisten - zo riep spreker uit. Dit

is echter in strijd met de waarheid, want wij eerbiedigen in de eerste plaats Hare Majesteit de Koningin en het Huis van Oranje, doch eisen een onafhankelijke staat, met een eerlijke rechtse bewindvoering zoals de verkiezingen uitwijzen. De a.s. grondwetswijziging is gericht op een afscheiding van Nederlands-Indië van ons Koninkrijk. De rede van H.M. de Koningin van 7-12-1942 is niet bedoeld zoals de tegenwoordige politiek wordt gevoerd. Dit is door prof. Gerbrandy bevestigd, als de man onder wiens verantwoordelijke leiding genoemde rede was samengesteld. Thans heeft de P.v.d.A de sleutelposities in handen, hoewel de KVP de grootste vertegenwoordiging in de kamer heeft. Dit is echter te wijten aan het optreden van prof. Romme.

Ik ben ervan overtuigd zo zeide spreker, dat wij een scheuring in de KVP veroorzaken, doch wij zijn en blijven rechts georiënteerd, wij willen alleen de gemaakte fouten herstellen, omdat dit nu nog mogelijk is. Indien wij 4 of 5 zetels in de 2e kamer kunnen bemachtigen, dan blijft de katholieke kracht dezelfde, maar het roer wordt omgegooid. Wij moeten de samenwerking met de P.v.d.A. breken en de eenheid herstellen. Indachtig aan de woorden van Churchill: "Nooit hebben zo weinigen gedaan voor zovelen", roep ik U op uw stem uit te brengen op lijst 10."

Onder langdurig applaus verliet de heer Welter het podium.

/nam
Voordat de pauze een aanvang/voerde de hoofdbestuurder Simons het woord. Zijn betoog betrof het financiële gedeelte van de partij. Hij verzocht de toehoorders om geldelijke steun. Na de collecte, die in de pauze was gehouden, bleek dat er een bedrag van f. 399.95 bijeen was gebracht.

Tijdens de pauze waren een aantal schriftelijke vragen ingediend, die allen betrekking hadden op het Indiëbeleid. Nadat deze vragen door de heer Welter waren beantwoord, werd de bijeenkomst te ongeveer 23.15 uur gesloten door F. Beukers.

De bijeenkomst is ordelijk en rustig verlopen. Er werden brochures aan de ingang van de zaal verkocht.

De bezoekers behoorden voornamelijk tot het meer gegoede gedeelte van de Schiedamse bevolking.

15-4-47

Volgno.
24 APR 1947
ACD/14175

KORT VERSLAG van de openbare vergadering, gehouden op Zaterdag 19 April 1947 te 20.00 uur in "Pulchri Studio", Lange Voorhout te 's-Gravenhage, door het "Voorloopig Katholiek Comité van Actie".

Aanwezig waren + 600 personen, waaronder zich + 10 subalterne officieren van diverse Nederlandsche onderdeelen bevonden.

Omstreeks 20.15 uur werden de sprekers, respectievelijk Oud-Minister Mr. H. P. MARCHANT en Ohr. J. I. M. WELTER met een openingswoord van den Luit.-Generaal b.d., M. L. F. BAJETTO, ingeleid.

Nadat Bajetto er nadrukkelijk op had gewezen, dat genoemd comité van Actie zich tegen geen bepaalde politieke partij richt, maar wel tegen het huidige beleid ten opzichte van Indië, werd het woord verleend aan Mr. H. P. Marchant, die de juridische zijde van het geteekende ontwerp-accoord van Linggadjati zou toelichten. Er is van een overeenkomst in het geheel geen sprake, aldus spreker. Volgens het Burgelijk Wetboek is er slechts sprake van een overeenkomst, wanneer er 2 partijen zijn, die beide hetzelfde wenschen of gezamenlijk één doel wenschen na te streven. De Nederlandsche Regeering eenerzijds en de "Republiek Indonesia" anderzijds hebben nog in geen enkel opzicht aangetoond, dat ze beide hetzelfde willen.

Elk der partijen verklaart, dat de andere partij een andere uitleg geeft. Wederzijds is men het in het geheel niet eens, derhalve concludeer ik, dat er in deze van een overeenkomst geen sprake is. Hoewel we het met leedwezen moeten erkennen, staat er achter onze regeering een volk; wat er achter SOEKARNO c.s. staat is ons nog steeds onduidelijk. In dezen tijd wordt het woord "Democratie" steeds gebruikt en men spreekt over een Souvereinen Staat op Democratischen grondslag. Wanneer men met Indonesië democratisch wil handelen, dan moet men een referendum houden. Het volk van het betrokken gebiedsdeel moet zijn keuze doen. Men vindt echter nergens een omschrijving, wat een gebiedsdeel is. Men noemt Sumatra wel als zoodanig, doch volgens mij, zijn de kleinere eilanden ook gebiedsdeelen. Alleen het lezen van het ontwerp-accoord kost ontzettend veel moeite, Als ik aan het eind van een volgzin ben, moet ik weer opnieuw gaan lezen. Zouden ze het opzettelijk minder duidelijk hebben gemaakt? Als iets duidelijk is, dan moet men het een ander ook duidelijk weten te maken. Het is tegenwoordig blijkbaar anders dan vroeger. Als ik de Memorie van Toelichting van den Minister van Overzeesche Gebiedsdeelen lees, dan duizel ik. In ieder geval heb ik wel begrepen, dat we 2 Koninkrijken krijgen, als alles tot stand komt, een Nederlandsch en een Indonesisch. Ik ben benieuwd, hoe men/in den Grondwet moet formuleeren. Mijnheer BEEL, ik ken hem niet, doch zooals ik heb gehoord, moet het een braaf mensch zijn, vliegt binnenkort naar Indië om eenige weken te sudeeren. Ik geloof, dat hij een lief ging zou willen geven, als hij er van af kon komen. Volgens mij doen de huidige Ministers te veel aan partij-politiek. Wij hebben thans een groot gebrek aan moedige mannen, die los van elke partij-politiek weten te handelen. In dezen tijd hadden wij menschen moeten hebben als IDENBURG, VAN LIMBURG STIRUM en SNOUCK-HURGRONJE. Snouck-Hurgronje pacificeerde Atjeh niet

dit

met geweld, doch bereikte dit door zijn helder verstand en tactisch optreden. Niemand, aldus besloot spreker zijn rede, zal er trotsch op zijn, dat men thans een Prof. van het K.N.M.I. in de Bilt naar Indië heeft gezonden om daar onze belangen te behartigen.

Na de pauze werd het woord verleend aan oud-Minister, J.I.M. Welter.

Spreker was er van overtuigd, dat de K.V.P., in verband met het accoord Linggadjati, een groote nederlaag had geleden. De nederlaag van de K.V.P. heeft zij te danken aan haar samengaan met de Partij van den Arbeid. De nederlaag, welke leidt tot de ontbinding van Indië, was niet noodig geweest. Toen Japan capituleerde, hadden wij een goodwill in Indië. Het was toch de bedoeling om Indië met Nederlandsch kapitaal op te bouwen, met de daaraan verbonden hervorming van de staatkundige verhoudingen. Op 16 October 1945 sprak de toenmalige Minister LOGEMANN, dat het onwaardig en onvruchtbaar was om met het Soekarno-regime te onderhandelen. Eenigen tijd later heeft diezelfde minister contact met Soekarno gezocht. Men heeft niets gedaan om te verhinderen, dat Tjarda VAN STARKENBORG STACHHOUWER zich terugtrok. Men stelde Dr. VAN MOOK met zijn z.g. vooruitstrevende politiek daarvoor in de plaats. Kortens tijd daarna deed zich het voor ons land zoo noodlottig samengaan ~~met~~ van de K.V.P. en de P.v.d.A. voor. Mijns inziens was het samengaan van de K.V.P. en de Christelijken beter geweest. Het was een groote fout om de Protestanten terzijde te stellen; daar waren immers groote politieke krachten aanwezig voor den opbouw van ons vaderland. Ik begrijp ook niet, waarvoor het noodig was om een instrument als de Commissie-Generaal in het leven te roepen en naar Indië te zenden. Er moest blijkbaar een positie voor SCHERMERHORN worden gezocht. Beel heeft geen weerstand kunnen bieden aan den drang, welke op hem werd uitgeoefend. Ten opzichte van de overige leden van de Commissie-Generaal werd niet gezien of ze bekwaam waren, als ze maar acceptabel waren voor de P.v.d.A. VAN DER POLL bijvoorbeeld, moet voor staatkundige doorgaan, doch mijns inziens heeft hij geen begrip over structuur van land en volk. Van Mook, de Gouverneur-Generaal, of liever gezegd de liquidateur-Generaal en Schermerhorn c.s. hadden alle slautelposities in handen. Spreker gaf daarna een uiteenzetting van de behandeling van het ontwerp-accoord Linggadjati in de beide kamers der Staten-Generaal. Hij laakte het, dat de motie Romme onder diens handen was weggehaald en dat Nederland daardoor een 100% nederlaag had geleden.

Wat is de reden, aldus spreker, dat de zoo stabiel georganiseerde K.V.P. de ondergeschiktheid van de P.v.d.A. aanvaardt. De K.V.P. is bevreesd voor een kabinetscrisis. Zouden in een land van 9 miljoen zielen, geen 10 of 12 mannen gevonden kunnen worden om Nederland te regeeren? Zijn wij bang, omdat de P.v.d.A. en de Communisten dreigen met stakingen? Laat ze staken! (luid applaus). Wij zijn altijd sterk geweest, zowel bij stakingen als bij beleid. Ik ben er van overtuigd, dat het hun bij de eerstvolgende verkiezingen 10 zetels kost.

Het is onze plicht om Indië te redden. Wanneer Indië verloren zou gaan, dan zou dit een ramp beteekenen voor 80 miljoen zielen en wie worden daarvoor aansprakelijk gesteld? Niet de P.v.d.A. of de Communisten, maar de K.V.P.

Romme erkent thans de groote misstap van de afglijding

van de Parlementaire democratie. In het Nederlandsche Parlement van 10 jaar geleden, was het onmogelijk, dat een motie terzijde werd gesteld. Wij staan thans aan den vooravond van een bankroet en een nationalen ramp. Deze ramp kan nog worden afgewend, wanneer de regeering het roer tijdig omgooit.

De K.V.P. zal weer zichzelf moeten worden en wij wenschen, dat de grootste partij in den lande zal breken met de P.v.d.A. Ik wil daaraan de woorden verbinden, welke onze groote vlootvoogd destijds bezigde: "Dan zal het waarachtig wel gaan." Aldus besloot spreker zijn rede.

Omstreeks 23.00 uur werd de vergadering door Bajetto voornoemd, gesloten, waarna de vergadering rustig uit een ging.

W zonden op 22 April 1947.

aan: het Hoofd van den Centralen Veiligheidsdienst, alhier
den Heer Procureur-Generaal, alhier.